

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . . . 8 frt — kr.	Félévre . . . 4 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 25 kr.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Dobrecsen, Fűtér Biedermann-palota földszint, az udvarban hátul.

Új közjogi állás.

A hivatalos lapban tegnap két kézirat jelent meg, amely most élénk diskusszió tárgyát képezi politikai körökben. A magyar miniszterelnök neve van az alatt, amely „Stefánia özvegy koronahercegnőt és főhercegnőt a vöröskereszt védnöksége alól „*Ausztria-Magyarországban*“ felmenti.

Ezekben a kéziratokban nem az a legérdekesebb, hogy Stefánia özvegy trónörökösét, most már Lónyai grófnét éppen esküvője napján felmentik e tisztségétől s megmentik Ausztriát és Magyarországot is attól, hogy vöröskereszt egyleteik védnöknője egy pillanatig is egy olyan királyleány legyen, aki egy „közön-séges“ magyar grófhoz ment feleségül.

A legérdekesebb ezekben a kéziratokban az, hogy elárulják mennyibe veszi, miképen gondolkozik a kormányfő — a miniszterelnök — Magyarországról s hogy ő hivatalosan is egy tágabb, bizonyára még lojálisabb, egy fölfelé tetszetősebb haza: *Ausztria-Magyarország* fiának vallja magát.

Ausztriában és a külföldön egyáltalában csak egyszerüen Öster-

reichről van szó; Magyarországot csakugy sundán-bundán elsikkasztják. A diplomácia csak hivatalos irásokon használja ezt a kifejezést: Ausztria-Magyarország, mely azonban geográfiai és közjogi képtelenség, mert van külön Ausztria és van külön Magyarország, — de nincs Ausztria-Magyarország, legfeljebb osztrák és Magyar monarchia, de nem egy realiter egyesített és egy név alá foglalt ország.

Bizony van abban a néhány sorban elég sérelem.

Először ez a most említett Ausztria-magyarország! Azután a magyar vöröskereszt-egyesület — úgy tudjuk — önálló egyesület és nem az osztráknak tartozéka. Mi közünk nekünk ahhoz, hogy Ausztriában ki az egyesület védnöknője?

A magyar hivatalos lapban fölmentés és kinevezés csak Magyarországra vonatkozhatik, az osztrák fölmentést és kinevezést végezzék el a „Wiener-Zeitung“-ban.

Széll Kálmán magyar királyi miniszterelnök, aki csak a magyar király tényeiért felelős és idegen kéziratot ellen nem jegyezhet. Magyarországnak van, de Ausztria-Magyarországnak tudunkkal nincs alkotmányos minisztere.

Talán a hivatalos lap buzgókodott egy kis szenzáción és hivatalosan árulta el a sokat tagadott hivatalt.

Sötétség és világosság.

— A tisztelt házból. —

Hófürgeteg az utcán, behavazott, krákogó és prüsszkölő alakok a Ház előcsarnokában és félhomály az ülésteremben. Ki hinné, hogy március végén vagyunk?

A terem üvegfüdelét hótakaró fedi és nem hat át a világosság. Ebben a sötét levegőjű teremben tárgyalják az igazságügyi költségvetést. Nem is állja sokáig ez a téma a homályt, mert folyton általánosabb lesz az óhaj:

— Világosságot!

A gázlámpákat felgyújtották a teremben s most már ezek sárga fényénél tanácskozott a törvényhozás. Barta Ödön szép, nagyobb beszédet mondott, melyben nagy lelkiismeretességgel bírálta a költségvetés „számadatait“, mert — mint mondotta — elveket, programot nem adott még az igazságügyminiszter.

Utána Nagy Mihály beszélt a kormánypartról, majd Visontai Soma védelmezte az új bűnvádi perrendtartást és az esküdtszéket azon támadás ellen, melyben tegnap két kormánypárti szónok, Janics és Kubinyi György részeltette.

Honvéd-nóták.

Katonáéknál nagy szerepe van a nótázásnak, mert a fáradt legénységnek valószínűsége az, ha dalolva térhet haza a gyakorlótérrel a kaszárnyába. A katonánótáknak különbözik a szövege a népdalokétól, habár a dallam mindkettőnél ugyanegy. Amazoknak szövege a katonai életre vonatkozik s kifejezi a legénység örömét, bánatát.

A közös hadsereg gazdagabb katonánóták dolgában, mint a honvédség, mely gyakran amatőrtől kénytelen kölcsönözni ebbeli szükségében. Megezik aztán, hogy a honvédbaka császárról dalol és ugyancsak elcsavarja a nóta szövegét, hogy honvéd-izt adjon neki.

Ezen a bajon segít most Kempelen Farkas honvédfőhadnagy. Irt egy csomó honvéd-nótát, a más ismert, népszerű dala-

mokra. Csinos, huszfilléres füzetben jelentek meg e nóták, melyeknek alkalmas voltát az is mutatja, hogy a honvédelmi miniszter leiratban hívja fel rájuk a csapatparancsnokok figyelmét. Itt közlünk a füzetből három jóízű honvéd-nótát:

(*Lányok, lányok, lányok a faluba...* dallamára.) Nincsen rózsá, akinek nincs tövise, — Nem katona, akinek nincs kedvese; — Ha kimegy az utcára, — Csak úgy futnak utána... — Azért van szeme a lánynak, — Lássá, hogy a katonának — Nincs párja az egész kerek világon! — Század, indulj! Kettős rendek jobbra át! — Üss be dobos, kürtös fujd a trombitát! — Ne kiméljed a lábad, — Büszkén menjen a század, — Hadd mondja el, aki látja, — Csak hiába nincsen párja, — Nincs párja a magyar honvéd bakának!

(*Októbernek elsején be kell rukkolni...* dallamára.) Ami a mező felett a csillagos

ég, — Az a katonák között a magyar honvéd; — Hü szerető, jó pajtás, bátor és vitéz, — A királyért, hazáért élni, halni kész. — Ha majd szól a harci kürt s röpök a golyó, — A magyar honvédnek ez kedvire való; — Ha nem látta, hadd lássa az az ellenfél, — Hogy a magyar honvéd az ördögtől sem fél.

(*Megvágtnam az ujjam, jaj de fáj...* dallamára.) — A honvédnek régi szokása, — Amit csinál, tüzzel csinálja, — Legkedvesebb mégis előtte — Az a vezényszó, hogy: „előre!“ — Amikor az ágyuk beszélnek, — Akkor nézzék majd a honvédet, — Más neki a harczban nem terem: — Vagy a halál, vagy a győzelem. — Ha egy golyó el is találja, — Mosolyogva megy a halálba, — Utolsó szava is abból áll: — „Csak előre! Éljen a király!“

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

Jó későn nyílt meg a mai ülés, mert a havas, szeles idő mellett a honatyáknak nem igen volt kedvük otthagyni a meleg szobát, puha ágyat. Perczel Béni, a ház „kelléke” háromszor is végigjárta a folyosókat, a míg végre jelentette az elnöknek, hogy együtt van a megváltó „negyven.”

Benn a teremben kellemetlen félhomály van. A szélsőbaloldalon ülők még erős léghuzatról is panaszkodnak.

Az elnök szinte ásitva jelentette, hogy az ülést megnyitja. A jegyző ásitva és alig ballhatólag morzsolta le a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Az igazságügyi költségvetés tárgyalását folytatták. A mindig eleven, izgékonny Barta Ödön, a kazárfjedelem a hogy öt néppárti baráti nevezik, próbálta ezután megtörni ezt az aluszékony szürke hangulatot, éles bírálatot mondván az igazságügyi politikáról. A költségvetés indokolás szerinte olyan, mintha azt nem a miniszter, hanem egy számtanácsos állította volna össze. — Nincs benne semmi arról, hogy mi a teendő s mi az alkotandó. — Egy igazságügyi programnak még csak nyoma sincs benne. A miniszter jobban tette volna, ha előzőleg tájékoztatja a házat szándékairól, hogy aztán a bírálatot ebbe lehessen kapcsolni. Így kénytelen a miniszter tavalyi beszédébe fogadkozni, amelyben voltak ígérek, de azokat nem tartották meg.

Ilyen modorban bírálta aztán azt, a mit a miniszter tett — és azt, a mit nem tett. Megemlékezett az igazságügy adminisztráció rosszaságáról, a bezárt rossz anyagi helyzetéről, rendezetlen előléptetési viszonyairól.

Beszéde alatt az igazságügyminiszter sokat jegyzett és még többször rázta a fejét.

Barta után Nagy Mihály beszélt. Az előtte szóló — ugymond — úgy látszik, a borús idő hatása alatt sötétben látja a helyzetet.

Förster Ottó: Már gyújtják a lámpákat. (Derűtség.)

A teremszolga tényleg megjelent és fáklyával a kezében gyújtogatni kezdte a ház kandelaberjeit.

Nagy Mihály tehát már barátságos világitás mellett folytatta beszédét. — Nem csoda tehát, hogy derűs színben látott mindent és telve volt dicsérettel az igazságügyminiszter és az ország igazságszolgáltatása iránt. Csak a kodifikációs munkálatokat egy kissé lassunak.

Visontai Soma: Azon panaszkodik, hogy az előadó nagyon is rövidre fogta előadói beszédét. Az új esküdtzéki eljárásról beszél. Ezt a tuloldalról kifogásolták, pedig, a ki figyelemmel kísérte eddig az esküdtzéki eljárást, az láthatja, hogy az a magyar fajnak csak dicsőségére válik. A magyar esküdtzék helyesen, okosan, igazságosan jár el. Mindazonáltal tekintetbe veendő, hogy az esküdtzéki bíráskodásnak lehet politikai jellege is. És ilyen politikai jelle-

get látunk benne nálunk is. Helyesli az előnyomozást abból a szempontból, hogy abban sok a védelmi garancia, kifogásolja azonban és rosszalja a csendőrségnél a bünyügi előnyomozás körül számos esetben fölmerült visszaéléseket, kizásokat. És most azt a kérdést intézi a miniszterhez, vajjon gondoskodott-e arról, hogy a sajtótermékek elkobzása dolgában kibocsájtott rendeletét visszavonja és semmisnek nyilvánítsa? Ezek most már szükségtelenné váltak, a másnemű bizonyos intézkedések következtében. Rámutat arra az elszomorító körülményre, hogy a bűnesetek száma hova-tovább emelkedik és a visszaesők száma is növekszik.

POLITIKAI HIREK.

A kvóta bizottságok. A magyar és osztrák kvóta-bizottságok még a husvétünnep előtt össze fognak ülni a királyi döntés által június hónap végéig megállapított kvóta-arányról való tanácskozássra. A legutóbbi kvóta-tanácskozást Budapesten tartották, ennél fogva a viszonzás kedvéért Bécsben kell most újabb tanácskozásra összeülniök a kvóta-bizottságoknak. A mostani tanácskozás egyébként tisztán formális jellegű lesz és az előző tárgyalások eredményének változatlan fentartásával három-négy nap alatt véget fog érni.

TARSAS ÉLET.

Csattanós filozófia.

Egy marhakereskedőnek, a ki mondjuk Debreczenbe való, Budapesten tanul a fia. Az ifju a szünidőben hazakerül. Egyszer végre alkalom nyílik egy kis nyugalmas diskurzusra. Akkor az apa megkérdezi a fiát, hogy tulajdonképea mit is tanul.

— Bölcsészetet — feleli a fiu

— Bölcsészetet, mi az?

— Hogy mi a bölcsészet? Hja, azt nagyon bajos magyarázni. De majd megpróbálom apám, hogy egy példával magyarázzam meg neked a filozófia lényegét. Tehát: ugy-e te azt hiszed, hogy Debreczenben vagy, nemde?

— Persze, hogy azt hiszem, ez csak világos.

— Nos hát én majd a filozófia segítségével be fogom neked bizonyítani, hogy nem vagy Debreczenben.

— Ugy arra nagyon kíváncsi vagyok.

— Tehát: Ha Debreczenben vagy, akkor nem vagy Kabán, mi?

— Nagyon helyes, akkor nem vagyok Kabán.

— De, ha nem vagy ott, akkor nem másutt vagy, nemde?

— Persze.

— No látod, minthogy pedig másutt vagy, tehát nem vagy Debreczenben.

— Igaz, igaz — dünnyögi az öreg és gondolkozik.

Néhány pillanat múlva pofon üti a fiát.

— De apám! — Kiáltja ez meglepetten. — Miért ütsz?

— E—é—é—n? — kérdi az öreg éppoly meglepetten — én bizony nem ütöttelek meg.

— De bizony megütöttél! Ugyancsak megütöttél! Még most is sajog tőle az arcom.

— Én pedig azt mondom, nem ütöttelek meg.

— De...

— Semmi de, bebizonyítom neked, hogy nem ütöttelek meg és pedig a filozófia segítségével: Mivel te Debreczenben vagy, én pedig, mint te az imént kimutattad, másutt vagyok, lehetetlen tehát, hogy megütöttelek légyen...

VIDÉK.

Zsibó pusztulása Szilágyvármegye egyik községe Zsibó, a Wesselényiek ősi fészke, teljesen elpusztult. Tegnap éjjel tűz támadt a községben s a szél végigkergette a lángokat az egész községben, melynek körülbelül negyedfélszáz háza közül csak egy-kettő maradt épen. A templom is, az iskola is a tűz martaléka lett. A mindenüktől kifosztott lakosok a hideg szélben künn táboroznak a szabad ég alatt és várják a segítséget. Az első, a ki a keśervesen megpróbált emberek segítségére sietett, Wesselényi Béla báró, a földesur. Az ő kastélyát, mely magaslaton van, nem érte el a láng és a báró sok embernek helyet adott uradalmi épületében. A történelmi nevezetességű község, a hol 1705 ben Rákóczy Ferencz hadai vereséget szenvedtek s a hol 1849-ben Kazinczy tábornok honvédei letették a fegyvert, most a legkétségbeajtóbb pusztulást mutatja.

Tűz a nádtetők közt. Nagy veszedelemben volt tegnap Nyiregyházának egy egész városrésze. Nádfődeles házak közt, egy mellék-utczában kigyuladt Varga Mihály odavaló gazdának a lakóháza s földig leégett. Az elhamvadtt ház körül olyan ügyesen dolgoztak a tűzoltók, hogy a szeles idő daczára más épületnek nem esett baja.

Utólérte a nemezis.

— Saját tudósítónktól. —

Babonás félelemmel sutognak Fetény község lakosai arról a szerencsétlenségről, melynek Vatek Mihály ottani lakos esett áldozatul. Az esetről levelezőnk az alábbi részleteket közli:

Ezelőtt négy évvel gyilkossági eset történt Fetényben, melynek Tusek Vendel volt az áldozata, a kinek a fejét a gyikos teljesen szétverte. A vizsgálat során megállapították, hogy a gyilkosság boszu műve volt és a tett elkövetésével mindenki Vatek Mihályt gyanúsította, sőt terhelő adatok merültek fel ellene, a minek alapján le is tartóztatták.

Majdnem egy évig volt vizsgálati fogásban, a mikor kellő bizonyítékok hiányában szabadon bocsátották s ellene a további eljárást beszüntették. A nép azonban továbbra is csak őt tartotta gyilkosnak, a mi miatt az emberek nem is igen érintkeztek vele.

E hó 18-án Gucsunya András a fiával egy nagy akáczfának a kivágásával foglalkoztak. Már jó mélyen kiásták a földből s éppen a gyökerek elvágásával foglalkoztak, a mikor arra ment Vasek Mihály és megállt beszélgetni Gucsunyáékkal, a kik a beszélgetés mellett folytatták a munkájukat.

Egyszerre csak, a mint egy vastag gyökeret elváltak, a nagy akácza eldőlt s maga alá temette az előtte álló Vasek Mihályt, a kinek a fejét teljesen összelapította. Gucsunya és fia, a mikor a gödörből kiugrártak és a kidőlt fát elhengerítették, Vasekot már holtan találták. A babonás nép most Isten ítéletét véli Vasek halálában látni.

SPORT.

— Eredeti tudósítások. —

— Bokros képviseli a Geist-istállót a rákosi gátversenyben.

— Shejbal, fiatal jokey, egyik legügyesebbike a Rákosi-díjban a Kisasszonyt fogja lovagolni. Tavaly ugyanezen versenyt Stewartonnal nyerte meg.

— Az alagi meeting. Az április 1-én kezdődő alagi meetingen a tiszteletbeli állásokat a következőképen töltötték be: Versenyintézőség: Jankovich-Bécsán Gyula, Harkányi Andor, Losonczy Gyula. Bíró: Inkey Antal. Mázsaló: dr. Magyar László. Versenybíró: Magyar Elek. Statter: Freyer Emil. Pályarvos: dr. Balassa István. — Az urlovas szövetkezet igazgatósága április 1-én délután félhárom órakor az alagi versenyterén ülést tart. A tárgysorozat új tagok felvétele lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Katona az esküdtzék előtt. Igen érdekes bűnügyben tart esküdtzék előtti főtárgyalást folyó hó 30-án pénteken a debreczeni kir. törvényszék. Vádlott Molnár András közös hadseregbeli katona, aki még civill korában elkövetett büntette miatt kerül a debreczeni esküdtzék elé. A vád szándékos emberölés büntetésének a kísérlete, melyet Molnár a múlt év szeptember hó 2-án követett el Hadházon. A panaszos Kálmánczi Sándor, hadházi kőműves. Vádlott, Molnár a múlt év őszén a panaszos kis öcscsét egy esernyővel a szemé alatt megszurta. Ezt megtorlandó Kálmánczi, másnap este — a bűnügyekben már oly sokat szerepelt — Schwarcz-féle korcsmában — Molnárt arcul ütötte. A mulatság tovább folyt a csapszékben. Záróra után a legények távoztak a korcsmából. Utközben Molnár az arcul ütést megbosszulandó, elővette forgópisztolyát s azzal a négy-öt lépésre haladó Kálmánczi-á rálőtt. A gyilkos golyó szerencsére célzott tévesztett s az a Kálmánczi baloldala mellett röppült el. A vádhatározat szerint vádlott azzal védekezik, hogy a lövést önvédelemből tette, panaszoszt megölni nem akarta, legfeljebb csak megsebesíteni. A tanúk vallomása szerint pedig Kál-

mánczy az arcul ütés után rögtön kifelé távozott s így a jogos önvédelem bizonyíthatónak nem látszik. Egyik tanu állítja, hogy vádlott egyenesen beismerte, hogy határozott szándéka volt Kálmánczit lelőni, amiért őt arcul ütötte. Molnár október óta a kassai közös hadseregbeli ezrednél szolgál. A pénteki esküdtzék tárgyaláson mint katona jelenik meg. A tárgyalást dr. Szüts Miklós, a törvényszék nagyérdemű új elnöke vezeti. A vádlottat dr. Löfkovits Márton ügyvéd védi. Ez a tárgyalás lesz e ciklusban az utolsó és a legközelebbi esküdtzék tárgyalást csak június hó 18-án tartják Debreczenben.

§ Egy szoknyának két gazdája. Egy fiatal leány, a ki letartóztatásban is volt — állott ma a debreczeni kir. járásbírósa előtt. Azzal terhelték, hogy Január 27-én Neupauer Mária ruháját a piczéből — hol azt száradásra kitétték — ellopta. Kónya Julianna ezt tsgadta s azzal védekezett, hogy ő a ruhát nem lopja, hanem a zsvásárban egy asszonytól vette, mert a ruha neki igen megtetszett. Hordta is, mint sajátját egész másfél hónapig, a mikor az utczán a káros Neupauer Mária felismerte Kónya Juliannán a saját ruháját. A rendőrséghez jelentette az esetet, a hol aztán Kónya Juliannát letartóztatták, holott ő azt az asszonyt a kitől a ruhát vette, megismerte. Ily körülmények közt a bíróság az ügyet tisztába lenni nem látta, vádlottat szabadon bocsátotta s a tárgyalást az adatok beszerzéséig felfüggesztette.

§ A mai sajtóper. Ma ismét esküdtzék tárgyalást tart a debreczeni kir. törvényszék. Az idén az első sajtóperben ítélnének ma esküdttek. Tárgyalás alá kerül Farkas Béla szatmári volt mérnöknek Törzsök Károly szatmári ügyvéd ellen indított sajtóperre. Farkas sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt indított sajtópört Törzsök ügyvéd ellen. A tárgyalást az első számú nagy tanásteremben tartják meg.

KARCZOLATOK.

Az ország fővárosát éjjelre annyira megvilágítják, hogy ott az ember szinte azt hinné, hogy nappal van.

Na ha Budapest ezen a czimen világváros, akkor Debreczen, ahol csak mutatóba terjesztik a gázlángok a fényességet, csak fél világ-város.

A debreczeni jókívánások számát a viccek egy mestere újabban a következőkkel szaporította:

Annai legyen az ellenséged, ahányan a biztos állásra pályáznak.

Olyan tiszta legyen a lelkiismereted, mint a Karcsu-köz.

Szeressen a felebarátod, mint bur az angolt, vagy mint a Tröst a magyar forgalmat.

Akkor legyen neked százezer forintod, amikor a közvilágítás kérdését megoldják.

A budapesti vigszínházat szörnyen favorizálják.

Mennél jobban lelkesednek a vigszínházért, annál szomorubbak lesznek a vidéki színház állapotok.

SZÍNHÁZ.

A mamának nagyon tetszik.

Egyik helybeli divatáru üzletben több hölgy volt együtt s nagyban próbálgatták a legújabb „modell”-eket. A divatárúsnő az egyik ragyogó kis hölgyike mamájának a délelőtti folyamán egy remek kalapot küldött s mikor javában folyt a csevegés a szintársulatról s a kis angyal, Környeiről a szintársulat baritonistájáról elragadtatással beszélt; hirtelen közbeszól s a küldött kalapról tudakozódva kérdi, hogy:

— Megtetszett a mamának?

— Óh, a mamának nagyon tetszik!

A divatárúsnő a kalapról beszélt, a kis nagysám meg folytonosan a baritonistát dicsérte s csak akkor vették észre a félreértést, a mikor a divatárúsnő nagy örömmel mondotta, hogy:

— Remélem a mama megveszi?

A kis leány fülig pirul.

— A baritonistát?

— Dehogy... a kalapot.

— Jha ugy, kegyed a kalapról beszélt?

— A kiasszony meg a baritonistáról?

S lön hangos kaczagás.

A színház mai ünnepe. A színház mai ünnepe a „Telegdi nap” az egész városban élénk érdeklődés tárgyát képezi: A Csokonai-kör diszülése, mely az ünnep első pontja, szintén óriási érdeklődés mellett fog lefolyni. Ez ünnepélyen képviselve lesz a város, a kulturális intézetek, a Telegdi-család. Ott lesz az egész szintársulat is. A várost különben Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző és Roncsik Lajos tanácsnok fogják képviselni. Telegdi a debreczeni színháznak több éven át felügyelője volt s így szorosabb kapcsolatban van neve a debreczeni színházzal az alapítványon kívül is. Este az Angol királynő szállodában lakoma lesz Lovassy Andor tiszteletére. A lakomán igen sokan lesznek jelen s ünnepelni fogják az alapító emlékezetét s az első pályanyertes darab szerzőjét, Lovassy Andort.

Napoleon öcsém. Fenti czimmal a jövő hét folyamán egy új bohózat kerül bemutatásra színházunkban, még pedig eredeti magyar termék, melyet a magyar író gárda két kiváló tagja Rákosi Viktor, az örökké vidám Sipalusz és dr. Gutti Soma írtak. A „Napoleon öcsém” a fővárosi Vigszínházban a tél folyamán került először előadásra nagy siker mellett s azóta állandó műsordarabját képezi a Vigszínháznak. A fővárosi sajtó annak idején nagy elismeréssel nyilat-

kozott a bohózatról, mely azóta már a nagyobb vidéki színpadokat is sorra bejárta mindenütt zajos sikert aratva. Az újdonság csüörtökön este kerül először bemutatónálunk.

Locsarekné bucsuja. Locsarekné a debreczeni színház éveken keresztül kedvelt komikája. Vasárnap bucsuzik el végleg a debreczeni közönségtől, melyet ő annyira szeretett. A jeles komika most már végleg visszavonul a színpadtól. Nem is lép fel sehol többé, csak utoljára Debreczenben Bokor József „Télen“ című népszínművében fog játszani, amelyben egyik legjobb szerepe van. Hisszük, hogy a közönség meleg szeretettel fogja elhalmozni a jeles komikát, a ki úgy szeretette Debreczent s a debreczeni színházat. Bizonyára telt ház fogja ünnepegni művészetét, mely számottevő a magyar színészetnél.

Műsor:

Vasárnap, márcz. 25-én két előadás; délután 3 órákor fél helyárral *A Gésák*, vagy Egy japán teaház története. Énekes játék 3 felvonásban. Este 7 és fél órákor bérletszűnetben, másodszor *Kis püspök*. Eredeti vígjáték 3 felv.

Hétfőn, márczius 26-án bérlet 146. sz. „B“ — *Sulamith*. Zsidó dalmű 5 képb.

Kedden, márczius 27-én bérlet 147. szám „C“ — *A görög rabszolga*. Operette 3 felvonásban.

Szerdán, márczius 28-án bérlet 148. szám „A“ *Hunyadi László*. Nagy opera 4 szakaszban. Zenéjét szerette: Erkel Ferencz.

Csüörtökön, márczius 29-én, bérlet 149. szám „B“ *Napoleon öcsém*. Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irta: Rákosi Viktor és dr. Guthy Soma.

Pénteken, márczius 30-án, bérlet 150. szám „C“ másodszor: *Napoleon öcsém*.

Szombaton, márczius 31-én, bérlet 151. szám „A“ harmadszor: *Napoleon öcsém*.

Vasárnap, április 1-én két előadás, délután 3 órákor fél helyárral: *A cornecillei harangok*. Nagy operette 3 felvonásban; este 7 és fél órákor bérletszűnetben, Locsarekné N. Gizella bucsufelléptél: *Télen*. Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: ifj. Bokor J.

Asszonyok.

— Thury Zoltán darabja —

— Az alkotásnak teher az asszony. Minden asszony. Puha, gyöngye akarat. Vibrál, gyors, határozott megállapodásra képtelen. A férfinak egyedül kell lennie, ha dolgozni akar szabadon...

Ezt Goócs mondja Thury darabjában. Ez az ur politikus volt, képviselő, aztán államtitkár s — a mint mondja — hitt a politikában, a tereferében s csak deres fővel jött rá arra, hogy csak az a politika az igaz, a melyik dolgozik. A teóriák hazugok, a faktumok szentek. S a szürkefejű ötvenesztendő ember óriás munkába fog. Telepet épít szegény emberek számára, tizezer családot akar jushoz és vagyonhoz juttatni. S van hozzá ereje. Aféle nagy figura, a milyen az életben kevés van. Nagy parancsoló akarat, a cél érdekében oligarcha, végtelen erő a munkára, battéria, a mibe összeszalad a nagy munka minden szála, egy ember aczélból. Ilyennek akartam.

És utjába akad egy leány, egyszerű, csendes, szép, igazi leány, a ki nem csak érti ezt a környezetének idegen nagy figurát, hanem magyarázza, megvilágosítja lányosan, naivan, itt-ott azzal a formában tökéletlen tökéletességgel, a mi a lány maga. A se asszony, se gyermek, hanem lány, valami a kettő közt. És a nagy figura lángba borul. Maga sem tudja, hogy hogyan, az ő világa dimenzióhoz mért s nem erre a világra való szerelemre gyul ez egyszerű gyermek iránt — s ebbe a szenvedélybe belebukik minden, a telep, a munka, az álmok, az ember.

Ime ez Thurnak a Nemzeti Színházban ma bemutatott darabjának lényege. Az újdonság sikere közepes volt.

UJDONSÁGOK.

* **Vizvezeték Debreczenben.** — Közgyűlési megbízás folytán tudvalevőleg Debreczenben megkezdtek a próba kutfurásokat, hogy konstalálhassák, milyen mennyiségű vizet képesek naponként Debreczenben előteremteni és hogy ez a vízmennyiség elegendő-e arra, hogy a vízvezeték létesíthető s Debreczen szükséglete ellátható legyen. Eddig két helyen eszközöltek próbafurást a városi téglavető alatt s mind a kettő szerencsés eredménnyel ártézi vizet ad. Egy méter magasságra szökik fel a víz s míg az egyik szűk csővéből percenként 10 liter, a másikkól 14 ömlik. A napokban várják a közegészségügyi és műszaki tanácsosokat Budapestről s akkor gőzgép segítségével kezdik meg a két kut szivattyúzását, hogy konstalálhassák a talaj vízbőségét. Ha az eredmény kedvező lesz, közelebb juttatja Debreczent a régen óhajtott vízvezeték megvalósításához. Ámbár szakértők nyilatkozata szerint kevés remény van arra, hogy annyi vizet nyerjenek a város körül furt kutakban, amennyire Debreczennek szüksége lenne. *A szükségletet ugyanis naponként 75,000 hektoliterre tessék.* A próbafurásokat, a vízbőség kutatását mégis folytatni fogják. Ez a kísérlet meddő legalább részben nem marad, mert a nyerhető vízmennyiséggel legrosszabb esetben képesek lesznek minden második utcára közutat állítani, az utcák locsolásához megfelelő vízmennyiséget szolgáltatni s így Debreczent megszabadítani attól a veszélytől, amelylyel minden egyes tüzeset alkalmával a vízhiánya fenyegeti.

* **Az Akadémia konkurrencsei.** A konkurrencsek a napokban bontották ki vitorláikat. A meghátrálást Zsilinszky Mihály államtitkár egy rendelete okozta, amely a felső kereskedelmi iskolák Akadémia címét eltörli. Csodálatos, hogy ehhez a címhez annyi sok komoly iskola ragaszkodott, pedig bizony nem jelent nálunk valami sokat az Akadémia jelző. Még össze is tévesztetik az embert egy igazi akadémikussal?

* **Estély dr. Benedek Jánosnál.** Benedek János dr. a Csokonai-kör titkára tegnap este házánál fényes estélyt rendezett, melyen a Csokonai kör tisztikara, a Telegdi pályázat nyertese Lovassy Andor és még számosan voltak jelen. A kedélyes lakomán, mely a késő éjjeli órákig tartott, igazi magyaros jó kedv uralkodott. Felköszöntökben természetesen nem volt hiány.

* Hatvani István könyve.

— A debreczeni főiskola könyvtára megszerezte most azt a régi latin könyvet, melyből valaha Hatvani István, az ördögös híru professzor tanította a fizikát a debreczeni kollégiumban. A hatalmas, bőrbe kötött könyv 743 lapján a hollandi nyomásu betűk ma is olyan könnyen olvashatók, mintha mostanában nyomódtak volna. Ezt a művet Van Musschenbroek Péter Leyda adta ki 1748-ban. Hatvani a könyv első lapjára sajátkezűleg magyarul a következő sorokat jegyezte: „Vettem Hágában Luchenius fia czégtől a megjelenés évében márczius hónapban egy körmöczi aranyért.“ Tudvalevően Hatvani volt az első magyar fizika tanár. Nemcsak elméletileg tanított, hanem előadás közben kísérletezett is. Tudvalevő az is, hogy e kísérletezések miatt terjedt el az ördögös híre és szentül hitték felőle többek között azt is, hogy a török szultán ebédét Konstantinápolyból Debreczenbe tudta varázsolni, a csunya asszonyi fejeket pedig szép fejekkel tudta elcsereitelni. A régi debreczeniek borzadva néztek a tudós professzor után, amikor a titokzatos vastag könyvvel a hóna alatt a kollégium felé igyekezett.

* **Halálozás.** Pataky Sándorné, szül. Tóth Juliánna f. hó 22-én szívszékihűdésben hirtelen elhunyt. Temetése ma délután 3 órákor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint a Bethlen utcai halot. s háztól.

* **A scrozás első napja.** Tegnapra az első korosztályból 240 állításköteles ifju vizsgáltatott volna meg, kik közül engedéllyel távol maradt 17, tehát 223-ra apadt e szám, de ezek közül sem jelent meg egynéhány s így mintegy 210 ifju lett tényleg megvizsgálva. Az eredmény a lehető legkedvezőbb, amennyiben 103 ifju, tehát kevés híján 50% találtatott alkalmasnak. A besorozottak a következők, u. m. Dorsch Hugó (önkéntes), Fényes György, Székely Lajos, Dobozi János, Varga György, Kohut Ármin (önkéntes), Varga Gábor, Wagner József, 1-ső Tóth József, Dósa László, 1-ső Nagy József, Farkas Imre (önkéntes), Ménes József, Fekete György, Sárkány János, Csurka Ferencz, Nagy Mihály, 2-dik Boda István, Turai Miklós (önkéntes), Macskási Jenő, Nagy Ferencz, Farkas Lajos, Sallai István, Nagy Elemér (önkéntes), Vékony Sándor, Szilágyi Ferencz, Brük Béla (önkéntes), Faragó István, Katona Gábor, Apródi Mihály, 2-dik Szatmári Mihály, Kulcsár István, Bacsó Pál (önkéntes), Almássy Gyula, Szigeti Ferencz, Varga Pál, Simon

József, Madarassy József. I. Balogh Ferencz Szarukán Sándor, Sallay Mihály, Piránszky István, Kovács Gyula, Gyarmathy Lajos, Kálmánczhey József, Nagy Gábor, Papler Pál Géza (önkéntes), Székely János, Sári Sámuel, Márkus János, Stern Márton, 2-ik Horváth József, Mónus József, 3-ik Kiss János, Szöllősi István, Rankai Jenő (önkéntes), Vörös András, Kun Sándor, 2-ik Kovács József, Balogh Mihály, Seppel Kálmán, Nagyházi István, Csáky József, Végh Bálint, Swarcz Ignác (önkéntes), Bakó János, Bujdosó Balogh János, Wachtler Gusztáv, K. Kis József (önkéntes), Simon Sándor, Antal Atilla (önkéntes) Soltész István, Boros Lajos, Magyar Gábor, Szaitz Márton Sámuel (önkéntes), Márkus Imre (önkéntes), Sárga Imre, Selmeczy Mihály, Mészáros János, Nagy Lajos II. Vékony János Kovács József I. Ormós András, Vincze Lajos, Csanak István, Szepessy István, Szüts Béla, Molnár Gábor, Bartha Mihály, Horváth József I. Gödényi Zoltán (önkéntes), Mike János, Mandel Lajos, Uzonyi Imre (önkéntes), Simon Bálint, Szentesy József, Dávid Zoltán, Horváth Gábor, Révész András, Szilassy József, Daku István és Nagy Bálint. Összesen: 103. Ma d. e. első korosztálybeli ifju 135, második korosztálybeli pedig 96, együtt: 231 jön sor alá.

* **Sikkasztó gyakornok.** A bécsi rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy Precán Ignác 17 éves gyakornok, aki a Stein testvérek bécsi kereskedő cégénél volt alkalmazva, 77 koronát elikkasztott és megszökött. Minthogy a távirat szerint erre vette útját, rendőrségünk megtette a kellő intézkedéseket.

* **A Csarnok közgyűlése.** A debreczeni kereskedelmi Csarnok évi rendes közgyűlést folyó év április hó 8-án délután 3 órákor tartja meg. A közgyűlés tárgysorozatait lapunk mai számában foglalt hirdetések közt megtalálják az érdeklődők.

* **Bankett Dobiecki tiszteletére.** A debreczeni jogász- és tisztviselőkör tagjai is jelét kívánják adni annak a tiszteletnek, szeretetnek és ragaszkodásnak, amelylyel a debreczeni társadalmi élet egyik kitűnősége, Dobiecki Sándor államvasuti üzletvezető iránt viseltetnek és ma este fényes bankettet rendeznek a tiszteletére. Mivel Sándor napján az államvasuti tisztviselők rendeztek tiszteletére bankettet, a maguk ünnepélyét mára halasztották és azt a jogász és tisztviselő-körben fogják megtartani. A banketten száznál többen vesznek részt.

* **Művészek hangversenye.** Folyó év április hó 1-én a zenede dísztermében Ney Dávid világhírű dal és opera énekes, a m. kir. operaház művésze és Füredi Sándor hegedűművész hangversenyének műsora a következő: 1. Nagy hegedűverseny (E dur) Wieuxtemps. Előadja: Füredi Sándor. 2. a) Lucia di Lamermor Donizetti. b) Az óra (Ballada) Löwe. Énekli: Ney Dávid. 3. a) Andante Moliqve b) Serenáde Röver. Elő-

adja: Füredi Samu. 10 perc szünet. 4. a) Moszkvai emlék Wieniavski. b) Czigánydalok Sarasáte. Előadja: Füredi Sándor. 5. a) Varázsfuvola Mozart. b) Balsors gyanánt Noseda K. Énekli: Ney Dávid. 6. Vonóshármas (Es-dur, Allegro, Adagio, Finale) Beethoven. Előadják: Füredi (Friedman) Testvérek. Kezdeté pontban fél 8 órákor. Előadás alatt az ajtók bezáratnak.

* **Debreczeni utasok veszedelmében.** A tegnap este Szatmar felől Debreczenbe érkezett vonat utasai nagy veszedelmében forogtak s tisztán a mozdonyvezető gondosságán mult, hogy nagyobb katasztrófa nem történt. Tegnap este ugyanis a Vámos Pércs és Ábrány közt fekvő vasuti hid közvetlenül az 1709. számú s utasokkal zsufolt személyvonat áthaladása előtt összeomlott. A vonat rendes sebességgel robogott mikor a hid omlással támadt zaj figyelmessé tette a mozdonyvezetőt, észrevette a veszedelmet és gyorsan ellengőzt adott. A vonat két méternyire állott meg a hidszakadás előtt. Csak egy pillanattól függött, hogy a sebesen robogó vonat a szakadéknak robogjon, a kocsi egymásra torlódjanak s kitudja milyen rettenetes katasztrófa történik. A vonatot azonnal visszatolták Ábrányba, ahonnan Debreczenbe táviratoztak és segélyvonatot kértek Debreczenből, lehető gyorsan elindították a segélyvonatot egy csomó munkással és az utasok átszállással folytathatták útjukat Debreczenbe. A közlekedés Vámos Pércs alatt a hid helyreállításáig átszállással történik.

* **Az izr. hitk. tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utcai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapiokon reggel 6 órákor, d. u. 6 órákor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órákor, d. u. 4 órákor. Péntek és ünnep napokat megelőző este 6 órákor.

* **Önérzetes cseléd.** Tabi Julcsa cselédleányt, a ki Zahár Antal háztulajdonosnál szolgált, tegnap az asszonya valamiért leszidta. A leány ezen anynyira elkesedett, hogy gyufaoldatot ivott. Állapota nem veszélyes.

* **Katonazene.** Holnap vasárnap este a 39. gyalogezred zenekara változatos műsorral hangversenyt rendez a Dréher sörcsarnokban.

* **A póttartalékosok kapnak fizetést.** Nagy fontosságú rendelet érkezett tegnap a törvényhatóságokhoz a m. kir. belügyminisztertől. E rendeletben nem kevesebb dolgról van szó, minthogy ezután a 8 hétre bevouló állami törvényhatósági tisztviselők — tartozanak bár a hadsereg bármely részéhez — a 8 heti katonai szolgálatuk alatt is kapjanak fizetést és így a miniszterelnöknek e tárczában az 1881-ik évben tett rendelkezése hatályon kívül fog helyeztetni.

* **Visszatartott házalók.** A szegény szepesi gyolcsosok és üvegeseknek eddig nagyon sok ügyvel-bajjal járt a vásár. Ahova megérkeztek a vásárra, addig nem

rakodhattak ki, amíg a hatóság át nem nézte a házaló könyveket. Igen ám, de a hatóság sokszor nagyon malicziózus volt s a házalási könyv átnézését csak akkor fejezte be, amikor már a vásárnak vége volt és így a szepesi gyolcsosok busan kulloghattak haza fele. Természetesen a gyolcsosok most már följelentették a malicziózus hatóságokat és ennek következtében a kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki valamennyi törvényhatóságnak, hogy a felvidéki házalók házalási könyveit a bemutatókor azonnal láttamozzák. Így már rendben van a dolog.

TÁVIRATOK.

Stefánia esküvője.

Budapest, márczius 23. Széll Kálmán miniszterelnök tegnapelőtt táviratilag gratulált Stefánia főhercegnőnek menyegzője alkalmából. Stefánia főhercegnő, vagyis most már Lónyai grófné, ma válaszolt a miniszterelnöknek, megköszönve a szerencsekívánatokat, melyek őt igazi örömmel töltötték el.

Budapest, márczius 22. A „Budapesti Közlöny“ ma hirt ad a miramarei esküvőről és ebben Stefániáról utoljára emlékszik meg az ő régi teljes czimén. A lakonikus tudósítás, mely több czimet, mint tényt regisztrál, így szól:

Stefánia főhercegasszony, özvegy trónörökös, ő császári és királyi Fensége folyó hó 22-én Miramaréban házassági frigyvet kötött nagy-lónyai és vásárosnaményi gróf Lónyai Elemér császári és királyi kamarással, a magyar főrendi ház örökös tagjával.

Tűz Lukács Béla lakásán.

Budapest, márcz. 22. Lukács Béla orsz. képviselőnek, a párisi magyar kiállítás kormánybiztosának a Díszter 4. szám alatt lévő lakásán tegnap tűz támadt. Esti 6 órákor az egyik ablakfüggöny kigyuladt. A házbeltiek azonban hamarosan eloltották a tüzet.

Jelenet a házban.

Budapest, márczius 23. A képviselőház mai ülésének vége felé egy kis incidens zavarta meg a tárgyalások különben nyugodt menetét. Kálmán Károly ugyanis Komjáthy képviselőt megtámadta multkori beszédéért, melyben Komjáthy az apáczákról is említést tett.

— Komjáthy képviselő ur rosszabb a kazároknál is — mondotta Kálmán.

— Bolond! — dörmögte bosszusan Komjáthy.

— Ön pedig embertelen! — vágott vissza Kálmán Károly.

Bizalom Ugornak.

Budapest, márcz. 22. Ugron választói Bartha Endre elnöke alatt ma igen népes gyűlést tartottak, amelyen Ugornak egyhangulag bizalmat szavaztak. A bizalmi nyilatkozatot feliratban tudatják képviselőjükkel.

A megszökött asszony.

Budapest, márcz. 22. Frank János, egy szerencsétlen férj, tegnap táviratot intézett a budapesti rendőrfőkapitánysághoz és kérte, hogy a feleségét, a ki megszökött tőle Ujegyházáról és Budapestre ment, tolonczolják haza. Minthogy ez a kérelem nem volt kellőképen motiválva, a rendőrség a bubánatos férj táviratát ad akta tette.

Angol-bur háboru.

London, márczius 23. A Timesnak jelentik Bloemfonteinből tegnapi kelettel, hogy Krüger elnök e hó 21-én egy proklamációban kihirdette, hogy Oranje szabad állam a Délafrikai köztársaságba kebeleztetett be, ellenben Steyn elnök egy ellenproklamációban közzétette, hogy Oranje szabad állam tovább is szertetlenül áll fenn.

London, márczius 23. A „Daily News“ nak jelentik Springfonteinből 21-iki kelettel: Gatacre tábornok és törzskara még itt van.

London, márczius 23. A Timesnak jelentik Kimberleyből tegnapi kelettel: A Maeking felszabadítására rendelt csapatok elindulásának napját még nem tudják.

Budapest, márcz. 22. Hir szerint Gatacset törzskarával elfogta Olivért. A burok közt az a hir van elterjedve, hogy az oroszok megszállták Londont.

Osztrák főur halála Budapesten.

Budapest, 23. Dumba Viktor, ismert osztrák politikus, az osztrák urak házának tagja, ma Budapesten, sógorának, Ivanovics orsz. képviselőnek lakásán hirtelen meghalt.

Az ausztriai helyzet.

Bécs, márczius 23. A lapok tulnyomó része az egyezkedő konferencia mostani tanácskozásainak eredményét biztatóan tartja. Egy részük ebben az eredményben a béke munkájának jelentékeny haladását látja és kiemeli azt a kedvező hangulatot és általános jóakaratot, a mely az egyezkedés iránt nyilvánul. A „Fremdenblatt“ konstatálja, hogy az autonóm hatóságok nyelvkérdését és a tartománygyűlési választási rend reformját a cseh viszálytól elkülönítettnek lehet tekinteni. Az utolsó és legfontosabb kérdésre, az állami hatóság nyelvkérdésére nézve sem olyan élesek többé az ellentétek. A „Neue Freie Presse“ is konstatálja, hogy némely fontos pontra nézve megegyezés jött létre, más pontokra nézve pedig közelednek egymáshoz a pártok. A válság elmúlt.

A szerelem.

Budapest, márcz. 22. Stiekl Anna 17 éves varrónő tegnap szülőinek a VIII. ker. Konti utca 45. sz. alatti lakásán lúgkoldatot ivott oly nagy mennyiségben, hogy életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. A leányt a mentők a dologházi kórházba szállították. Mikor ott kihallgatták, el-

mondta, hogy azért akarta elpusztítani magát, mert a szülei nem akarták megengedni neki, hogy ahhoz a férjhez menjen nőül, akit szeret.

Kegyelem az elitáltaknak.

Páris, márcz. 23. Loubert elnök anyja látogatására Montelimarba utazott.

Páris, márcz. 23. A Figaró jelentése szerint Loubert elnök Christiani grófnak kegyelmet adott. Az erre vonatkozó dekrétumot kedden írja alá. Ugyanakkor még 50 más elitált is kap kegyelmet. Az elnök hétfőn tér vissza Párisba.

Budapesti tőzsde.

Budapest, márcz. 23. Buza áprilisra 7.52. Buza okt. 7.73., Rozs áprilisra 6.35, Zab áprilisra 4.93., Tengeri májusra 1900 5.32., Repceze szept. 12.70.

VEGYES.

Megszökött gyorsáru. A szegedi állomásfőnök hivatalosan tudatta a rendőrséggel, hogy a tegnapi napon egy darab gyorsáru, amelynek Makóra kellett volna megérkezni, megszökött. Azután meg azt kérte, hogy a kezelés közben megszökött gyorsárut megkeríteni s a vasúthoz szállítani kegyeskedjék. — Az odébb állt gyorsáru egy nagy kutya volt, amely után most a szegedi rendőrség kutat.

Leégett sirok. Kevés volt a csepeli plébánosnak, Czettner Sebőknek a szénája s nem közönséges módon akarta megszaportítani. Tegnapelőtt a temetőőrrel fölgyújtatta a sirok között a fűvet, mert azt hitte, hogy akkor jobban nő. A lángok azonban lassan elharapódtak a temetőben s az temető elhamvadt.

Összeeggett verekedők. Szécs Keresztúron a falu legénysége nagy mulatást csapott a korcsmában. Ezt szokás szerint nagy verekedést követte. Makaház András addig hadenázott a botjával, míg véletlenül leütötte a gerendáról lelógó nagy petróleumlámpát. A petróleum a verekedő lepényekre ömlött a kik egyszerre égni kezdtek. A dulakodó csoport rémülten menekült az utcára, ahol az összegyűlt népség nagy nehezen lerántotta a legényekről az égő ruhát. Négy legény így is halalos égési sebeket szenvedett.

Harcz egy rablóval.

— Saját tudósítónktól. —

A dunántuli rész községeit és szállásait pár hét óta vakmerő csavargó tartotta izgalomban, a ki — mint levelezőnk írja, — vándorlónak adva ki magát, kéregetés ürügye alatt sorba járta a községeket és szállásokat s ott a hol észrevette, hogy férfi nincs a háznál, revolvert rántott elő és kényszerítette őket, hogy pénzüket adják át. Mikor aztán a pénzt kezéhez kaparította, fenyegetések között elhagyta a házat és sietve menekült a községből.

Ezt a műveltet Dubszky Vladimír, — mert így hívták a csavargót, — végrehajtotta Ságvár, Sam és Magyar községekben, mind a három helyen szegény családokat fosztott meg. A feljelentések során megállapított személyleírásból a csendőrség megállapította, hogy az említett helyeken elkövetett rablásokat, egy és ugyan azon személy követte el, ennek alapján megindult a nyomozás a rabló után. E hó 2-án egy portyázó csendőr járőr a szöllősi pusztában közelében arról értesült, hogy a pusztában levő akácös erdőben egy vándorló legény tanyázik már napok óta.

A csendőrök csakugyan ott találták a vándorlót, a kiből a keresett rablóra ismeretek. A rabló, a mint a csendőröket megpillantotta, futásnak eredt, a csendőrök utána, közben a rabló többször visszafordult és revolveréből rálőtt a csendőrökre, de sikertelenül. Ekkor az egyik csendőr rálőtt a rablóra, s azt a lábán súlyosan megsebesítette. A rabló összeesett, mire a csendőrök megbilincseltek és kocsi beszállították a járásbíróshoz.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Megcserepesedett kezek megpuhítása. A szorgos házi munkában eldurvult és megcserepesedett kezet könnyűszerrel lehet puhává varázsolni. A jól beszappanozott kezet fűrészporba kell mártani és meleg vízben erősen megmosni. Utána néhány percze keztyűt kell huzni. Az arcbőrnek is nagyon üdvös ez az eljárás, de csak ritkán kell vele élni, mert a bőr nagyon érzékeny lesz általa.

A kemény lábbeliket a legkönnyebben petróleummal való bekenés által lehet puhává tenni. Ha tehát a cipő, vagy a csizma megnedvedett s ezután megszáradván keményé lett, petróleummal kell megkenni.

GAZDASÁG.**Kártékony rovarok irtása. —**

A mezőrendőri törvény kötelezi a gazdákat, a kert és majorságtulajdonosokat, hogy tavasszal, márczius hó végéig a kártékony rovarok és hernyók petéinek és fészkeinek elpusztításáról gondoskodjanak. Az előjárás most külön is felhívja a gazdákat a szükséges intézkedések megtételére. Aki ezt elmulasztja, azt bírsággal sújtják.

Szakértekezlet a sertésvész ügyében. A földmivelésügyi minisztériumban a legközelebbi napokban szűkebb körű értekezlet lesz a miniszter személyes elnöklete alatt azon módzatok megbeszélése végett, amelyek mellett a jelenleg aranylag kedvezőbben álló sertésvész-járvány tovább terjedését meg lehetne akadályozni, különös tekintettel azon körülményre, hogy a közel jövő melegebb időjárása a vész kiterjedé-

sének kedvez. Amint halljuk, ezen értekezletre állatorvosok és gazdák hívatnak meg.

HÁZTARTÁS.

— A gazdasszonyoknak. —

A tej visszatartása. Ha a tehenek a tejet visszatartják, úgy lehet ezen segíteni, ha a tehénnel aludt tejet itatunk. A mint kiitta az aludt tejet, azonnal önként leadják tejüket.

Jó kékítő készítése. Két deka kék berzsenyt fél liter vízben egy óráig főzünk, adjunk hozzá két deka tört timsót s fél deka tört indigót. Forraljuk fel, szűrjük át s ha meghűlt, töltsük üvegekbe.

MULATTATÓ.

A kegyes inas.

Urnó: Mielőtt szolgálatomba lépne, figyelmeztetem, hogy ellenmondást nem tűrök.

Inas: Óh nagyságos asszonyom, meg fogja látni, milyen jól összeférünk.

Enfant terrible

— Néni, te mindig szépítőszereket kutatsz az ujságban, Itt van egy.

Néni: Hol?

Muki: Látod? Ócska vas védelme a rozsdá ellen!

C S A R N O K.

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Margit szavaira boldog öröm sugárzott le a fiatal mérnök arcáról:

— Nincs kitógása ellene apám? — kérdezte a megilletődéstől reszkető hangon.

— Nincs fiam!

— Akkor tudom kötelességemet. Bocsássanak meg, hogy ezt teljesítem s néhány percre távozzak. Vezessen — szólt a községheli legényhez fordulva — a ki szívesen engedelmességet és vezette a mérnököt.

Mikor a helyszínére értek, csoportban állottak az emberek és asszonyok. Időközben ugyanis az emberek közül Vera óhajára és megnyugtatóására lementek a mélységbe s felhozták onnan vérbeborult arcúval vonagló Homornét. Vera éppen átölelve tartotta földön fekvő édes anyját. Könnyezve nézett rá, majd szívzaggató fájdalmas hangon könyörgött hozzá.

— Csak még egy szót, csak még egyet édes anyám! Homor Gábor megbocsátott.

Homorné megegyeztetve felnyitotta szemét s vonagló ajkairól elhalóban, töredezetten szálltak el a szavak:

— Áldja meg érte az Isten!

Azután ránézett gyermekére...

— Lgy jó... tanulj sorsomból!...

Tegyen boldoggá az Isten... Minden áldást, örömet, a melyet én óhajtottam, adja meg neked drága gyermekem... Bocsáss meg... Isten ve—led!...

Visszahanyatlott... lecsukódtak, örök álomra zárultak szemei...

Vera zokogva borult anyjára s fájdalmasan sirt. A mérnök megilletődötten nézte

ezt a jelenetet, a körülállók szemeiben pedig könnyek ragyogtak.

— Arva, elhagyott vagyok! — kiáltotta Vera. Nincs már semmi, senkim!...

A mérnök odasietett, felemelte, magához ölelte Verát:

— Nem, nem! Atyám gyermekévé fogadja. És Isten a tanum, hogy nekem legfőbb törekvésem lesz, hogy boldoggá tegyem.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

Egy szökének. Nem árulhatjuk el, inognitóban kíván maradni Második kérdésére, hogy mikor lehet hinni egy férfinak, válaszunk, hogy *mindig*. Csak hogy *néha* éppen az ellenkezőjét lehet elhinni annak, amit állít.

"Volt nekem" ... Bizony csak volt...

K Gy. A zsebkendőt mindig a külső zsebben hordják; a pénzt ellenben ott hordják, ahol van.

B. Sz.-né. Kitűnő szernek tartják a pirított vereshagymával való borogatást. Állítólag biztosan és gyorsan gyógyít.

Egy teljesen új fűszerüzleti berendezés jutányos áron eladó Péterfia 76. sz. alatt.

SZINLAP.

Ma szombaton „A” bérletben, először:

A kis püspök.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Kercsedy László, alispán — —	Bartha.
Kercsedy Lászlóné — — —	Csigaházy.
János fiúk kispap — — —	Rubos.
Margit, leányuk — — —	Halmy M.
Kercsedy Péter kanonok — —	Szacsvay.
Kercsedy István ny. busz. kap.	Komjáthy.
Ortics Ferencz — — —	Csatár.
Maris, leánva — — —	Szabó I.
Tibor, fia, tűzérőnkéntes — —	Tanay.
Sophie, nevelőnő — — —	Cserényi.
Miska, inas — — —	Sziklay.
Erzsi; szobáleány — — —	Szigeti L.
Dr. Pataki Mór, fűrdőorvos —	Makray.

Holnap vasárnap két előadás; délután 3 órakor:

A G É S A K.

Énekes játék 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor bérletszűnetben:

A kis püspök.

Vigjáték 3 felvonásban.

MIHALOVITS-féle HARMAT-CRÉME arcszépítő kenőcs.

- A Harmat-Créme** a legjobb arciszépítő s kézbőrápoló kenőcs, mely üdévé, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
- A Harmat-Créme** sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
- A Harmat-Créme** nappal is használható, miután nem zsiros s a pudert kitűnően állja.
- A Harmat-Créme** nem teszi fényessé az arczot s fehériti a bőrt.
- A Harmat-Créme** kiváló jó mindennemű bőrbajoknál; pattanások s mitesszerek (bőrtakák) elmulasztására, napégette s szélkifujt arcznál s kéznél.
- A Harmat-Créme** teljesen zsirtalan, habszerű, jóillatú arczenőcs egy tégelyének ára egy korona.
- A Harmat-Szappan**, mely a Crème hatását fokozza, darabonként 35 kr.

Főraktár a készítő **Mihálovits I. gyógy-szerésznél DEBRECZENBEN.**

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázó szer puha padló számára.

1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók: **Szent-Királyi Tivadar cégnél Debreczenben.**

Meghívás Az „István“ gőzmalom társulatnak

1900. évi márczius hó 25-én, délelőtt 10 órakor
Debreczenben, a Kereskedő-Társulat épületének dísztermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság által előterjesztett mérleg az 1899. évről. az arra vonatkozó igazgatósági jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a felmentvény megadása és az 1899. évi tiszta nyereség feletti intézkedés.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének új választás utján betöltése.

Debreczen, 1900. márczius hó 7-én.

Felhívtnak azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni és szavazati jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló-jegyeiket — az alapszabály 27. cikke értelmében — folyó évi márczius 23. és 24-én délelőtt 10—12 óráig, délután 2—4 óráig a Kereskedő-Társulat titkári irodájában átvenni sziveskedjenek. A mérleg és veszteség-nyereség rovás márczius 17-től kezdve a társulat irodájában megtekinthető.

—Az igazgatóság.

Az üzlethelyiség kiadó.

Hatóságilag engedélyezett

végkiárulás

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a főtéren, Tiszapalota alatt 14 év óta fenálló

női divat- és vászon-üzletemet

felosztatom, ennél fogva az összes árukat

a gyári árnál is olcsóbban

árusítom el, ezen olcsó bevásárlásra kínáló alkalmat ajánlom a t. közönség figyelmébe.

Tisztelettel

Kiss Lajos.

Az állványok eladó.

HIRDETÉSEKET

— jutányos áron —

vesz fel a kiadóhivatal, főtér Bidermann palota.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok közgyűlése

1900. évi április hó 8. napján délután tartatik meg, saját helyiségében.

A tagok szives megjelenését kéri

a választmány.

Tárgysorozat:

1. Választmány évi jelentése.
  2. Számadások betérjesztése, azok fölötti határozat és a felmentvény megadása.
  3. A jövő évi költségvetés megállapítása.
  4. Az alapszabályok módosítása.
  5. A módosított alapszabályokhoz képest — esetleg — választmányi tagok választása.
  6. Háromtagu számvizsgáló bizottság kiküldése.
  7. Benyújtott indítványok fölötti határozat.*)
- *) Indítványok legalább 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökségnél írásban nyújtandók be.

*Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Saját gyártmány

Cziczó Lajos

uri- és női czipész

Debreczen, Piaez-u., Stenczinger-ház.

Ajánlja dusan berendezett

saját készítményü

férfi- női- és gyermek-czipő raktárát.

A közelgő tavaszi idényre a legújabb divat szerint készített uri-, női- és gyermek-czipők a legkedveltebb színű színes bőrökből vannak raktárban, mit a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlok.

Vidéki megrendelések, minta-czipő beküldése szerint, gyorsan, szolid ár- és kiszolgálás mellett eszközöltetnek. Meg nem felelő áruk kicseréltetnek.

Saját gyártmány

KLEIN JAKAB

posztókereskedő,

Debreczen, Főtér, új bérház, városházzal szemben.

Ajánlja a közelgő tavaszi idényre a n. é. közönségnek dusan felszerelt raktárát

bel- és külföldi gyapju- szövetekben,

ugymint legfinomabb

Camgarn, Chewiot, Adria, Atlasz, Strich-Adria, Trico, Per-
vienné, valamint a legújabb divatu felöltő, férfi- és női ruhakelmékben, a legjutányosabb árak mellett Szives pártfogásért esedez.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Saját gyártmányu czipők

olcsó áron!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy üzletemet nagymennyiségű

saját gyártmányu czipőkkel

rendeztem be, amelyek kitünőek, tartósak és mégis

olcsóbbak a gyári czipőknél.

Szives meggyőződést kér

Tisztelettel:

Tóth Ferencz

czipész, városház épület.

Megrendelések a legjobb anyagokból, a legszolidabb árszámítás mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Ismét eladóknak árkedvezmény